

*Konferencja:
Górnictwo jak branża strategiczna – bariery i szanse
rozwoju w gospodarce globalnej*

POSTULATY BRANŻY WYDOBYWCZEJ W STOSUNKU DO STRATEGII SUROWCOWEJ

dr H. Jacek Jeziński

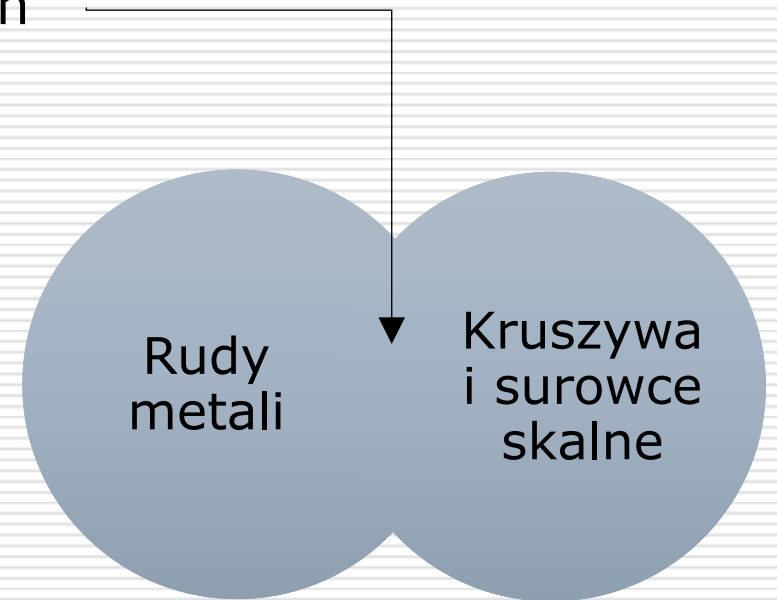
Warszawa, 19 listopad 2014 r.

Czego chce branża ?

- Uwzględnienie postulatów branży wydobywczej przy tworzeniu działań strategicznych przez administrację rządową, tak jak ma to miejsce w innych krajach (np. Strategia Fińska)

Zaprezentowane będą postulaty:

- generalne górnictwa surowców nieenergetycznych
- górnictwa rud metali
- górnictwa kruszyw i surowców skalnych

Postulaty generalne

- Skrócenie procedur administracyjnych oraz uproszczenie regulacji prawnych, a zwłaszcza uproszczenie procedur w postępowaniu o udzielenie koncesji oraz utrudniających elastyczne wykonywanie prac i robót geologicznych w ramach koncesji w zależności od wyników bieżących prac. Uproszczenie zasad i zmniejszenie opłat za udostępnianie informacji geologicznej.

Postulaty generalne

- Prowadzenie działań mających na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia surowców mineralnych dla rozwoju gospodarki, jak i działań promujących osiągnięcia sektora w obszarze technologii, środowiska w celu poprawy wizerunku górnictwa oraz zminimalizowania efektu NIMBY. Przeorientowanie na postrzeganie działalności górniczej jako szansy na rozwój regionu - przy aktywnym udziale władz samorządowych, społeczności lokalnych i organizacji społecznych. Kształtowanie opinii publicznej i świadomości społecznej poprzez właściwe przedstawianie problematyki surowcowej w nauczaniu szkolnym, informowanie o znaczeniu surowców mineralnych w gospodarce i w życiu każdego człowieka oraz informowanie o rzeczywistym wpływie działalności górniczej na środowisko

Postulaty generalne

- Opracowanie i uchwalenie ustawy o ochronie złóż kopalin. Opracowanie hierarchii ważności złóż dla gospodarki krajowej w celu objęcia tych najbardziej istotnych własnością skarbu państwa, a nie właściciela nieruchomości i obligatoryjną ochroną ich zasobów. Opracowanie zasad i kryteriów racjonalnego gospodarowania złożami i ochrony złóż niezagospodarowanych, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony przed zabudową oraz zagospodarowaniem terenów złożowych na cele inne niż wydobycie kopalin

Postulaty generalne

- Podniesienie kompetencji administracji organów koncesyjnych jak i służb ochrony środowiska zaangażowanych w proces udzielania koncesji (ocena raportów środowiskowych) na przykład poprzez zatrudnianie na stanowiskach urzędniczych związanych z geologią osób z min. 5 letnim doświadczeniem praktycznym w pracy geologicznej (np. przy poszukiwaniu i rozpoznawaniu oraz eksploatacji złóż kopalin)

Postulaty górnictwa rud metali

Postulaty górnictwa rud metali

- Zapewnienie dostępu do bazy zasobowej poprzez m.in. aktualizację zintegrowanej strategii w zakresie rozpoznawania bazy zasobowej i ujednoczonych zasad ochrony złóż kopalin

Postulaty górnictwa rud metali

- Ocena skutków regulacji podatkowych i ewentualnie propozycja modyfikacji funkcjonującego systemu podatku od wydobycia niektórych kopalin. Zauważalna jest nieadekwatność polskiego wymiaru obciążeń podatkowych do rozwiązań światowych, a przecież dotyczy to funkcjonowania KGHM w warunkach światowej gospodarki rynkowej. Pozostawienie obecnych regulacji może skutkować ograniczeniem możliwości inwestycyjnych np. zagrożeniem braku wejścia w głębsze partie złoża. Doprowadziło by to w efekcie do strat dla skarbu państwa, w związku z zaniechaniem wydobycia, co pociągnęło by za sobą pojawienie się groźby utraty kolejnych przychodów budżetowych i wszystkich innych przychodów

Postulaty górnictwa rud metali

- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów surowcowych ze źróź pierwotnych (znajdujących się zarówno na lądzie jak i na dnie mórz) i wtórnych, poprzez promowanie i wdrażanie nowych przełomowych technologii dla przemysłu wydobywczego i przetwórczego. Stworzenie portalu informacyjno-promocyjnego o możliwościach inwestycyjnych, nowych przedsięwzięciach i wdrażaniu dobrych praktyk, ułatwieniach w prowadzeniu prac eksploracyjnych w kraju i za granicą, itp. Zwiększenie współpracy nauki i przemysłu, zarówno w obszarze badań i rozwoju jak i szeroko rozumianej edukacji oraz pozyskiwanie funduszy na badania naukowe i transfer technologii, pochodzących ze środków krajowych i programów ramowych UE; kreowanie krajowych programów badawczych, i współpraca zagraniczna np. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest uczestnikiem międzynarodowego projektu Era-Min

Postulaty górnictwa rud metali

- Przykładowe obszary i kierunki rozwoju działalności B+R dla surowców metalicznych to: modelowanie 4D złóż i kopalni, ciągłe rozpoznanie geofizyczne i geochemiczne górotworu przed frontem eksploatacji, wzrost bezpieczeństwa pracy przez ciągłe przetwarzanie i wizualizację danych, nowe technologie wiercenia pod ziemią (wiercenia kierunkowe, mikrowiercenia, wiercenia strumieniem wody), eksploatacja selektywna złóż, maszyny górnicze projektowane i produkowane indywidualnie do warunków w kopalni, zautomatyzowane kotwienie, integrowane z urabianiem, wzbogacanie rud pod ziemią, hydrotransport pod ziemią, technologie klimatyzacji przodków i oddziałów, maszyny z napędami alternatywnymi (ogniwa paliwowe, napęd hybrydowy), pełna automatyzacja, tak samo elastyczna jak wydobywanie z udziałem ludzi, ługowanie rud miedzi pod ziemią, w tym bioługowanie, ciągła kontrola i zarządzanie produkcją

Postulaty górnictwa rud metali

- Inspirowanie opracowania innowacyjnych technologii zagospodarowania odpadów pochodzących z górnictwa - zero odpadów pogórnicznych na powierzchni

Postulaty górnictwa rud metali

- Rozpoznanie możliwości inwestycyjnych w innych regionach geograficznych celem pozyskania surowców strategicznych dla gospodarki krajowej

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Zweryfikowanie bazy zasobowej surowców do produkcji kruszyw i jej urealnienie poprzez stworzenie kategorii zasobów niemożliwych obecnie do wydobycia ze względu na różne ograniczenia środowiskowe, planistyczne, społeczne, zabudowę itp.

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie zakazu podziału złóż o powierzchni większej niż 2 ha w celu uzyskania możliwości ubiegania się o koncesję u starosty oraz wydawanie koncesji na wydobycie tylko dla jednego podmiotu dla jednego złoża

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie obowiązku umieszczania udokumentowanych złóż w części tekstowej i graficznej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Wprowadzenie sankcji dla gminy za nie dopełnienie tego obowiązku oraz wprowadzenie zakazu zagospodarowania terenów udokumentowanych złóż w kierunku innym niż wydobywczy, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Wprowadzenie odpłatności w przypadku przekwalifikowania i zagospodarowania terenu udokumentowanego złoża w kierunku innym niż kierunek wydobywczy

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Ograniczenie możliwości wprowadzenia obligatoryjnego zakazu eksploatacji udokumentowanych złóż tylko do planów ochrony parków narodowych i rezerwatów. Opracowanie wskazań ochrony dla obszarów Natura 2000, w formie planów zadań ochrony lub planów ochrony oraz wdrożenie do stosowania w Polsce, dokumentów UE, dotyczących postępowania w sytuacjach spornych z Naturą 2000

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie obowiązku lokowania jakiejś części opłaty eksploatacyjnej przypadającej dla gminy w miejscowości (okolicy), w której zlokalizowana jest kopalnia oraz wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego sfinansowanie przez władze samorządowe dostosowania dróg lokalnych do transportu kruszywa z kopalni oraz mechanizmu umożliwiającego sfinansowanie przez PLK dostosowania torów kolejowych do wywozu kruszyw z kopalni, tam gdzie obecnie są one wyłączone z użycia. Działania zmierzające do ograniczenia transportu samochodowego kruszyw na rzecz transportu kolejowego (dojście w 2020 do 20 %, obecnie 12 %)

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Konsekwentne zwalczanie nielegalnej eksploatacji złóż przez wprowadzenie obowiązku zatrudnienia w każdym starostwie geologa jako lokalnego gospodarza surowcowego kraju lub rozważenie koncepcji przekazania całej odpowiedzialności w tej dziedzinie nadzorowi górniczemu

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Dalszy rozwój stosowanych technologii górniczych i przeróbczych oraz maszyn i urządzeń ze szczególnym uwzględnieniem pełnego wykorzystania wydobytych kopalin

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie jasnych przepisów zabraniających przebywania osób postronnych w strefie rozrzutu odłamków skalnych podczas wykonywania robót strzałowych i sankcji karnych dla osób, które nie będą się stosować do tego zakazu

Czego chce branża ?

- uwzględnienie postulatów przy opracowaniu przez rząd

Planu działań na rzecz bezpieczeństwa Polski w zakresie surowców nieenergetycznych

przyczyni się do ułatwienia funkcjonowania kluczowej dla gospodarki dziedziny przemysłu jakim jest górnictwo surowców nieenergetycznych

Dziękuję za uwagę

dr H. Jacek Jezierski